

Gemeenteraad Waalre

Uw brief van	Uw kenmerk	Afdeling/Ambtenaar SO/ M. Elissen
Onderwerp Regiojaarverslag leerplicht/RMC 2021-2022 Bestrijden voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim	Ons kenmerk 687847	Datum VERZONDEN 21 DEC. 2023

Geachte raad,

Het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (hierna: vsv) vormt een speerpunt in het regionaal en lokaal onderwijsbeleid. De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werken samen om optimaal en zo uniform mogelijk invulling te geven aan de leerplichtwet en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig school verlaten (RMC). Eindhoven heeft als contactgemeente de regiefunctie voor onze regio.

In schooljaar 2021-2022 waren er gelukkig geen langdurige lockdowns meer en hoefden scholen hun deuren niet meer te sluiten. Toch werden de gevolgen van de corona maatregelen duidelijk zichtbaar in de samenleving en dus ook in de scholen. Jongeren – en docenten - moesten weer wennen aan de dagelijkse structuur en regels van school. Voor het merendeel van de jongeren geldt dat zij met deze verandering prima konden omgaan. Voor een klein deel bleek dit lastiger. Het afstandsonderwijs heeft gevolgen gehad voor hun motivatie, manier van leren en mentale weerbaarheid. Docenten, leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders hebben zich samen met andere professionals extra ingezet om verbonden te blijven met deze jongeren en hen in het onderwijs te houden.

De coronapandemie en de oorlog in Oekraïne zijn van grote invloed geweest op het werk van leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders. Dit heeft invloed op de cijfers en resultaten die vermeld staan in dit jaarverslag.

Schoolverzuim

Er is sprake van schoolverzuim als een leerling zonder geldige reden niet voldoet aan de leerplicht. Bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school. Bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig. Spijbelen rond vakantie heet

luxe-verzuim. We spreken van wettelijk verzuim als een leerling 16 uur ongeoorloofd afwezig is in 4 weken. Scholen zijn wettelijk verplicht dit te melden bij leerplicht.

Jaarverslag specifiek voor de gemeente Waalre

Het regionaal jaarverslag beschrijft de inzet van leerplicht- en RMC-ambtenaren in Zuidoost-Brabant in het schooljaar 2021-2022. In deze raadsinformatiebrief informeren we u specifiek over de stand van zaken voor Waalre. Daarin nemen we informatie over vsv mee zodat u een goed en volledig beeld heeft over inzet en over resultaten.

Bevindingen uit het jaarverslag

1.1 In Waalre is het aantal verzuimmeldingen onder de 18 jaar toegenomen

Waalre had in 2021-2022 2.608 leerplichtige leerlingen (in de leeftijd van 5 tot 18 jaar). In totaal zijn over deze groep 19 meldingen van wettelijk verzuim gedaan. Dat zijn 11 meldingen meer dan in schooljaar 2020-2021. Het totaal aantal jongeren met een verzuimmelding (wettelijk, luxe en overig verzuim) bedroeg 44, een toename van 15 meldingen. In het schooljaar 2020-2021 was sprake van een afname van het aantal verzuimmeldingen. Dit kwam doordat scholen op last van de overheid moesten sluiten als gevolg van corona. Hoewel corona ook in schooljaar 2021-2022 aanwezig was, bleven scholen (op een week voor de kerstvakantie na) gewoon open en kon schoolverzuim gemeld worden. Het aantal verzuimmeldingen is vergelijkbaar met het aantal verzuimmeldingen voor de corona pandemie.

1.2 In Waalre is het aantal absoluut verzuimmeldingen onder de 18 jaar toegenomen

Bij absoluut verzuim is een leerplichtige of kwalificatie plichtige jongere niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling zonder dat de jongere een vrijstelling heeft. In 2021-2022 kwam dit 10 keer voor in Waalre, terwijl dat over 2020-2021 5 keer aan de orde was.

De grote stijging in het aantal meldingen absoluut verzuim wordt vooral veroorzaakt door vluchtelingen uit Oekraïne. Zij konden niet direct ingeschreven worden.

Aan het eind van schooljaar 2021-2022 was voor 87% van de leerplichtige en kwalificatie plichtige jongeren geen sprake meer van absoluut verzuim.

1.3 In Waalre is het aantal Haltstraffen gelijk gebleven

Een groot deel van het verzuim van jongeren tot 18 jaar wordt afgesloten met een preventieve maatregel, zoals een waarschuwing. Als preventieve maatregelen niet het gewenste resultaat hebben, kan de leerplicht ambtenaar overgaan tot handhaving door een Halt-straf in te zetten of een proces-verbaal op te maken. In 2021-2022 is slechts 2 keer een Halt-straf ingezet in Waalre (2020-2021: 1 keer). De leerplichtambtenaar kan indien nodig een preventief gesprek voeren met ouders. De inzet van de leerplichtambtenaar heeft een duidelijk aanvullende rol gehad in het motiveren van ouders en leerlingen in het volgen van onderwijs (zonder dat hiervoor handhaving is toegepast).

1.4 Het aantal vrijstellingen vanwege medische en/of psychische gronden is afgenomen

Als jeugdigen wegens medische/psychische redenen niet in staat zijn om onderwijs te volgen, dienen ouders jaarlijks een vrijstellingsaanvraag in bij leerplicht. Een arts onderzoekt de aanvraag. Als deze oordeelt dat onderwijs niet mogelijk is, ontstaat het recht op vrijstelling. Voor deze kinderen wordt een aanbod ingezet via de Jeugdwet of de Wet langdurige zorg. In 2021-2022 is voor 3 Waalrese kinderen/jongeren een vrijstelling op basis van psychische of lichamelijke gronden verleend, 1 minder dan 2020-2021.

Er is een wetswijziging in voorbereiding waarbij ook een onderwijskundig advies van het samenwerkingsverband passend onderwijs meegenomen wordt bij een aanvraag tot vrijstelling. Achterliggende reden is dat als meer kinderen (deels) onderwijs kunnen volgen er minder vaak volledige vrijstelling nodig is. En zodoende meer kinderen in het onderwijs behouden blijven.

1.5 In Waalre is het aantal relatief verzuimmeldingen voor jongeren boven de 18 jaar (zonder een startkwalificatie) toegenomen

In 2021-2022 melden scholen 13 keer relatief verzuim van jongeren tussen de 18 en 23 jaar. Dit zijn 4 verzuimmeldingen meer dan in 2020-2021.

1.6 Door huisbezoeken ontstaat meer zicht op de actuele situatie van jongeren die zonder startkwalificatie de school hebben verlaten

Alle 18+jongeren die uitgeschreven worden zónder startkwalificatie (de vsv'ers), ontvangen een uitnodiging voor een gesprek. Jongeren die in eerdere schooljaren vsv'er zijn geworden, ontvangen jaarlijks een brief van de RMC-loopbaanbegeleider. De jongeren die vervolgens aangeven begeleiding te willen, ontvangen een uitnodiging voor een intakegesprek. Bij jongeren die hierop ingaan, start de begeleiding. Ongeveer de helft van de jongeren reageert niet op de uitnodiging. De RMC-loopbaanbegeleiders leggen dan huisbezoeken af om te achterhalen wat zij doen en hen waar nodig te begeleiden naar onderwijs of werk. Deze extra inzet is in 2021-2022 voortgezet op basis van aanvullende financiering vanuit het regionaal vsv programma. In 2021-2022 zijn 28 huisbezoeken afgelegd in de gemeente Waalre, 16 meer dan in 2020-2021.

De uitstroom naar onderwijs is verhoudingsgewijs afgenomen, terwijl de uitstroom naar werk is toegenomen t.o.v. 2020-2021. Jongeren geven aan minder gemotiveerd te zijn voor het volgen of continueren van een opleiding. Daarnaast blijken er, ondanks corona, voldoende mogelijkheden voor jongeren om werk te vinden.

Algemene conclusie

In algemene zin zien we een positieve waarneming rondom leerplicht in de gemeente Waalre. De leerplichtambtenaar zoekt actief contact met scholen. Scholen weten de leerplichtambtenaar daardoor goed te vinden en hebben zowel voor ouders als leerkrachten een goede aanvullende rol gehad.

Samen met de leerplichtambtenaar zijn er concrete afspraken gemaakt om het verzuim in de gaten te houden binnen de gemeente Waalre.

- De leerplichtambtenaar heeft ieder kwartaal een gesprek met de beleidsadviseur onderwijs om het verzuim in Waalre te bespreken.
- De leerplichtambtenaar bezoekt de scholen om de directie en leerkrachten te informeren over verzuim. Daarnaast biedt het de mogelijkheid voor directie en leerplichtambtenaar om van gedachten te wisselen over verzuim en over de juiste aanpak.

Ten opzichte van de regio ligt het aantal verzuimmeldingen in de gemeente Waalre lager. In de bijgevoegde factsheet vindt u alle cijfers van de gemeente Waalre. De factsheets van alle 21 gemeenten zitten in een interactieve versie door de volgende link in uw browser te plakken: [Regionaal jaarverslag leerplicht 2021-2022](#)

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer